Orędownik Urzędowy powiatu bydgoskiego wychodzi raz tygodniowo i to w środę. — Przedpłata miesięczna tak w miejscu jak i na poczcie zł 1,25.

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 15 groszy za miejsce 1-łamowe milimetr. Administracja: Bydgoszcz, ul. D-ra Emila Warmińskiego 13 — Telefon 1251

# ORĘDOWNIK URZĘDOWY
## POWIATU BYDGOSKIEGO

Nr. 4 | Bydgoszcz, dnia 25 stycznia 1928 r. | Rok 77

Treść: 19. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie przemysłowem (dokończenie). 20. Wyłożenie budżetu powiatowego. 21. Wydanie kart myśliwskich w miesiącu grndniu. 22. Wykaz jarmarków powiatu bydgoskiego. 23. Ogłoszenie przetargu. 24. Podziękowanie Zarządu Wojewódzkiego w Poznaniu Polskiego Towarzystwa Opieki nad Grobami Bohaterów. 25. Wykaz jarmarków powiatu wyrzyskiego.

19 **ROZPORZĄDZENIE**

**Prezydenta Rzeczypospolitej**

z dnia 7 czerwca 1927 r.

**o prawie przemysłowem.**

(Dokończenie z nr. 3).

DZIAŁ VI.

**Uczniowie przemysłowi.**

Art. 111. Przemysłowcom, skazanym wyrokiem sądu za przestępstwa, popełnione z chęci zysku lub przeciw moralności publicznej oraz przemysłowcom, którzy dopuścili się ciężkiego uchybienia obowiązkom względem swych uczniów, może władza przemysłowa zabronić trzymania uczniów przemysłowych.

Art. 112 Władza przemysłowa wojewódzka w wypadkach zasługujących na uwzględnienie może przemysłowcowi, któremu na podstawie art. 111 odebrano prawo trzymania uczniów, przywrócić to prawo po upływie roku.

Art. 113. Przemysłowcom, którzy z powodu wad umysłowych lub fizycznych są niezdolni do odpowiedniego kształcenia uczniów przemysłowych w pracy zawodowej, władza przemysłowa może zabronić trzymania uczniów przemysłowych, dopóki te wady trwają.

Art. 114. Celem zapobieżenia obejścia przez przemysłowców, którym zabroniono trzymania uczniów, zarządzeń, wydanych na zasadzie art. 111 i 113, władza przemysłowa może zarządzić kontrolę nad zatrudnianiem przez nich w swym przemyśle pracowników, którzy nie skończyli jeszcze 18 roku życia.

Art. 115. Od zarządzeń, wydanych na podstawie art. 111, 113 i 114, wolno odwołać się do władzy przemysłowej wyższej instancji.

Art. 116. Warunki, tyczące się nauki, winny być w ciągu 4 tygodni po rozpoczęciu nauki ustalone umową pisemną.

W umowie należy:

1. określić przemysł w którym uczeń ma być kształcony;
2. podać czas trwania nauki;
3. wyszczególnić wzajemne świadczenia;
4. przytoczyć warunki rozwiązania umowy

Umowa winna być podpisana przez przemysłowca (pryncypała) albo jego zastępcę oraz przez ucznia i jeżeli uczeń jest małoletni, przez jego ojca lub opiekuna.

Jeden egzempalrz umowy należy wręczyć uczniowi lub jego ojcu albo opiekunowi.

Na żądanie miejscowego urzędu gminnego i inspektora pracy należy przedstawić umowę do przejrzenia.

Jeżeli przemysłowiec jest członkiem korporacji, winien podpis zawartej umowy przesłać korporacji w ciągu dni 14.

Korporacja ma prawo postanowić, że umowę o naukę należy zawierać przed korporacją. W razie zawarcia umowy przed korporacją obie strony otrzymują odpisy umowy.

Minister Przemysłu i Handlu oraz Minister Pracy i Opieki Społecznej mogą w miarę potrzeby w drodze łącznie wydawanych rozporządzeń ustalać zasadnicze postanowienia umów o naukę w poszczególnych rodzajach przemysłu.

Art. 117. Pryncypał winien starać się, ażeby uczeń miał sposobność i możność praktycznego wykształcenia się w przemyśle, przestrzegać, ażeby uczeń zachowywał się przyzwoicie, ażeby uczęszczał regularnie na naukę do szkoły dokształcającej. Powinien ściśle przestrzegać, ażeby uczeń nie był obarczony pracą nie mającą nic wspólnego z nauką w przemyśle albo przechodzącą siły fizyczne ucznia, oraz ażeby uczeń nie był źle traktowany przez pracowników i domowników.

Obowiązki te ciążą także na zastępcy pryncypała.

Art. 118. Uczeń winień być posłuszny pryncypałowi i tej osobie, która w miejsce pryncypała kieruje zawodowem wykształceniem ucznia, zachowywać się przyzwoicie, pracować pilnie oraz uczęszczać regularnie na naukę do szkoły dokształcającej w myśl obowiązujących w tym względzie przepisów.

Art. 119. Umowę o naukę można jednostronnie rozwiązać, o ile nie umówiono dłuższego czasu próby, w ciągu pierwszych 4 tygodni po rozpoczęciu nauki.

Umowa, według której czas próby ma trwać dłużej aniżeli trzy miesiące, jest nieważna.

Art. 120. Po upływie czasu próby pryncypał może rozwiązać umowę o naukę przed ukończeniem umówionego czasu nauki, jeżeli uczeń mimo upomnień wykracza przeciw obowiązkom, określonym w artykule 118, albo jeżeli zaniedbuje uczęszczania na naukę do szkoły dokształcającej.

Uczeń lub jego ojciec albo opiekun może rozwiązać umowę o naukę przed upływem czasu nauki:

1. jeżeli uczeń nie może pozostać w nauce bez uszczerbku dla zdrowia;

2. jeżeli pryncypał zaniedbuje swoje obowiązki względem ucznia w sposób, zagrażający zdrowiu lub moralności ucznia, zaniedbuje jego wykształcenie w przemyśle lub utrudnia regularne uczęszczanie na naukę do szkoły dokształcającej;

3. jeżeli pryncypał stał się niezdolnym do należytego spełniania ustalonych umową zobowiązań;

4. jeżeli pryncypał przesiedla się ze swojem przedsiębiorstwem przemysłowem do innej gminy; z tego powodu można jednak rozwiązać umowę o naukę tylko w czasie jednego miesiąca, licząc od dnia przesiedlenia się.

Art. 121. Jeżeli uczeń lub jego ustawowy zastępca oświadcza pisemnie pryncypałowi, że uczeń zmienia zawód lub przechodzi do przemysłu innego rodzaju, albo że wskutek zmienionych stosunków jest zniewolony powrócić do rodziców, ażeby im pomagać w przemyśle lub w gospodarstwie, następuje rozwiązanie umowy o naukę z upływem 4 tygodni, o ile pryncypał nie zwolni ucznia wcześniej.

Art. 122. Umowa o naukę wygasa w razie zwinięcia przedsiębiorstwa, w razie śmierci ucznia lub pryncypała.

W razie śmierci pryncypała zarząd korporacji, a jeżeli zmarły nie należał do korporacji, urząd gminy wyda uczniowi świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki.

Art. 123. W wypadkach, okryślonych art. 120 i 121, jeżeli ustawowy zastępca nie może się we właściwym czasie oświadczyć, korporacja jest obowiązana złożyć odnośnie oświadczenia jako zastępca ucznia.

Jeżeli umowa o naukę została rozwiązana bez winy ucznia, korporacja, do którrej należy pryncypał ucznia, powinna postarać się, ażeby uczeń znalazł pomieszczenie w przedsiębiorstwie przemysłowem innego członka korporacji.

Przy zawieraniu nowej umowy o naukę należy uwzględnić przebyty już czas w nauce.

Art. 124. W razie rozwiązania umowy o naukę albo jej wygaśnięcia wskutek zwinięcia przedsiębiorstwa przemysłowego pryncypał winien wydać uczniowi świadectwo, stwierdzajace przebyty czas nauki.

W razie prawidłowego ukończenia nauki, pryncypał winien w ciągu 8 dni wydać świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki. Jeżeli pryncypał jest członkiem korperacji, zarząd korporacji winien wydać uczniowi na podstawie świadectwa nauki oraz szkolnych świadectw z nauki dokształcającej lub równorzędnej — świadectwo ukończenia nauki przemysłowej.

Jeżeli pryncypał nie należy do korporacji, wydane przez niego świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki, uwierzytelnia urząd gminny bezpłatnie.

Art. 125. Jezeli przemysłowiec przyjmuje na naukę uczniów w liczbie większej aniżeli odpowiada to wielkości lub sposobowi prowadzenia przedsiębiorstwa, władza przemysłowa I instancji po porozumieniu z obwodowym inspektorem pracy i po wysłuchaniu opinji zby przemysłowo-handlowej może, zobowiązać przemysłowca do zmniejszenia liczby uczniów przez rozwiązanie umowy o naukę oraz zabronić mu przyjmowania uczniów ponad oznaczoną liczbę.

Od takiego zarządzenia wolno odwołać się do władzy przemysłowej wyższej instancji.

Statuty korporacyj mogą zawierać postanowienia, ustalające stosunek liczebny uczniów do zatrudninionych w tem samem przedsiębiorstwie pomocników.

O ile statuty nie zawierają takich postanowień, władza przemysłowa wojew. po porozumieniu z okręgowym inspektorem pracy i po wysłuchaniu opinji izby przemysłowo-handlowej może w drodze rozporządzenia ustalić stosunek liczebny uczniów do zatrudnionych pomocników.

Dział VII.

**Postanowienia karne.**

Art. 126. Prowadzący przemysł z naruszeniem przepisów niniejszego rozporządzenia, tudzież przepisów wydanych w wykonaniu tego rozporządzenia o ile dany czyn nie jest zagrożony karą w powszechnych ustawach karnych, będą karani w drodze administracyjnej:

1) upomnieniem;

2) grzywną do 1000 złotych;

3) aresztem do 14 dni;

Art. 127. Rzeczoznawcy, winni naruszenia odnoszących się do nich przepisów niniejszego rozporządzenia, będą karani:

1) grzywną do 1000 złotych;

2) aresztem do 14 dni.

Uczniowie, naruszający postanowienia niniejszego rozporządzenia, do nich się odnoszące będą karani:

1. upomnienie;

2. grzywną do 100 złotych.

Art. 128. Z zasady należy nakładać grzywny w razie okoliczności obciążających, albo jeżeli ponowne ukaranie grzywną okazało się bezskuteczne, można orzec karę aresztu.

Władza orzekająca na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny oznaczy w orzeczeniu karę zastępczego aresztu według słusznego uznania, jednak nie ponad 14 dni.

Art. 129. Za wykroczenia, popełnione przez zastępcę, ulega karze także przemysłowiec, jeżeli nie przeszkodził popełnieniu wykroczenia, chociaż mógł to uczynić.

Art. 130. Przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia ulegają przedawnieniu z upływem 6 miesięcy, licząc od dnia popełnienia wykroczenia.

DZIAŁ VIII.

**Władze przemysłowe.**

A. Instancje.

Art. 131. Starostwie, a w miastach, dla których zostały ustanowione inne władze jako władze administracyjne I instancji, władze te są władzami przemysłowemi I instancji. W miastach: Warszawie, Łodzi, Wilnie, Poznaniu, Toruniu, Bydgoszczy i Grudziądzu władzami przemysłowemi I instancji są z mocy niniejszego rozporząpzenia magistraty tych miast w zleconym zakresie działania.

Władze przemysłowe I instancji wydają zarządzenia i orzeczenia na podstawie niniejszego rozporządzenia we wszystkich sprawach, co do których prawo zarządzenia i decyzji nie zostało zastrzeżone niniejszem rozporządzeniem wyższym władzom przemysłowym lub innym władzom; czuwają nad przestrzeganiem przepisów ustawowych oraz rozporządzeń i zarządzeń władz przemysłowych; przeprowadzają dochodzenia w sprawach przekroczeń przepisów przemysłowych i wymierzają kary na zasadzie postanowień działu VII.

Art. 132. Wojewodowie są władzami przemysłowemi wojewódzkiemi (II instancji).

Władze przemysłowe wojewódzkie:

1. rozstrzygają w drugiej i ostatniej instancji w razie odwołań od zarządzeń i orzeczeń władz przemysłowych I instancji;

2. wydają zarządzenia i orzeczenia we wszystkich sprawach, w których prawo decyzji jest im zastrzeżone poszczególnemi artykułami niniejszego rozporządzenia;

3. wydają pozwolenia (koncesje) na rodzaje przemysłu wymienione w art. 8 I. 3, 4, 5, 7, 8, 9 i 11;

4. zatwierdzają projekty urządzeń zakładów przemysłowych, określonych w art. 14, jeżeli urządzenia danego zakładu przemysłowego rozciągają się na obszary, należące do różnych powiatów województwa.

Jeżeli zakład przemysłowy ma być urządzony na terenach, należących do dwóch lub więcej województw, projekt urządzenia zakładu zatwierdza władza przemysłowa wojewódzka właściwa dla terenów, na których mieści się główna lub przeważająca część urządzeń zakładu. W razie wątpliwości decyduje Minister Handlu i Przemysłu o tem, która z władz przemysłowych jest kompetentna.

W mieście stoł. Warszawie Magistrat wydaje orzeczenia i zarządzenia, określone w ust. 1 I. 2 i 3 niniejszego artykułu, z tem zastrzeżeniem, że koncesje na rodzaje przemysłu, wymienione w art. 8 I. 3, 4 i 6, wydaje w porozumieniu z Komisarzem Rządu na m. stoł. Warszawę.

Art. 133. Minister Przemysłu i Handlu rozstrzyga w drugiej instancji z zastosowaniem postanowienia art. 29 ust. 2 odwołania od zarządzeń i orzeczeń, wydanych w pierszej instancji przez władze przemysłowe wojewódzkie i przez Magistrat stoł. miasta Warszawy, oraz wydaje zarządzenia i rozporządzenia wykonawcze w wypadkach,

przewidzianych niniejszem rozporządzeniem.

Art. 134. Celem popierania rozwoju i skutecznej działalności korporacyj przemysłowych (zwłaszcza cechów) oraz innych organizacyj zawodowych dla rzemiosła i drobnego przemysłu ustanawia się przy władzach przemysłowych wojewódzkich instruktorów korporacyj przemysłowych.

Zadaniem instruktorów korporacyj przemysłowych jest w szczególności wspierać radą i informacjami korporacje i związki korporacyj w spełnieniu ich zadań i wpływać na celową organizację tych zrzeszeń i ich urządzeń.

Korporacje i związki winny udzielać instruktorom żądanych wyjaśnień i danych tyczących się ich działalności, oraz zawiadamiać ich we właściwym czasie o zebraniach.

Instruktorowie mają prawo uczestniczyć w zebraniach izb rzemieślniczych, korporacyj, związków korporacyj, jako też ich zarządów celem informowania się i udzielania wyjaśnień lub porad.

Szczegółowy zakres czynności tych instruktorów ustala Rada Ministrów na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu w drodze rozporządzenia.

### B. Postępowania przy rozpoczęciu prowadzenia przemysłu i zrzeszeniu się uprawnienia przemysłowego.

Art. 135. Zgłoszenia przemysłu i podania o udzielenia koncesji na prowadzenie przemysłu koncesjonowanego należy wnosić na ręce władzy przemysłowej I instancji, właściwej dla miejsca siedziby przemysłu.

Podania o udzielenie pozwolenia na prowadzenie przemysłu okrężnego należy wnosić na ręce władzy przemysłowej I instancji, właściwej dla miejsca zamieszkania proszącego.

Zgłoszenia te lub podania wnosi się pisemnie albo ustnie (protokólarnie).

Potwierdzenie odbioru zgłoszenia (art. 7) wydaje się w formie wyciągu ze zgłoszenia z podaniem numeru porządkowego, pod którym zostało wpisane do rejestru uprawnień przemysłowych (art. 136).

Koncesję wydaje się w formie dokumentu, zawierającego dane, tyczące się osoby proszącego lub także zastępcy, dokładnie określenie przemysłu z powołaniem właściwych przepisów niniejszego rozporządzenia, miejsca prowadzenia przemysłu oraz warunków, pod któremi koncesji udzielono.

O zrzeczeniu się uprawnienia przemysłowego winien przemysłowiec donieść bezzwłocznie władzy przemysłowej I instancji i zwrócić potwierdzenie odbioru zgłoszenia (art. 7), kartę rzemieślniczą (art. 147), dokument koncesyjny albo licencję (art. 54).

Zrzeczenie się uprawnienia przemysłowego obowiązuje od dnia, w którym władza przemysłowa otrzymała doniesienie.

Art. 136. Władze przemysłowe I instancji prowadzą osobne rejestry uprawnien przemysłowych:

1. dla przemysłów niekoncesjonowanych;
2. dla przemysłów koncesjonowanych;
3. dla przemysłów okrężnych.

W rejestrze należy rejestrować bez zwłoki każde zgłoszenie przemysłu, wydanie koncesji lub licencji oraz uwidaczniać według akt odnośnych zmiany, zaszłe co do zarejestrowanego przemysłu, jak otwarcie filji, zmianę siedziby, prowadzenie przemysłu przez zastępcę lub dzierżawcę, zrzeszenie się lub odebranie uprawnienia przemysłowego, prowadzenie przemysłu na rachunek wdowy lub małoletnich spadkobierców, masy spadkwej lub konkursowej.

Władze przemysłowe I instancji prowadzą nadto osobny rejestr zakładów przemysłowych, określonych w art. 14 i 16.

O każdem zarejestrowaniu i zmianie należy zawiadomić władzę podatkową oraz izbę przemysłowo-handlową, o ile zaś chodzi o przemysły rzemieślnicze izbę rzemieślniczą.

Wzory rejestru ustala Minister Przemysłu i Handlu.

### C. Środki prawne od decyzj władz przemysłowych.

Art. 137. Decyzje (zarządzenia orzeczenia), wydane w poszczególnych wypadkach na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia, podaje się stronom do wiadomości z powołaniem się na przepis, na którego zasadzie decyzję wydano, tudzież, o ile decyzja nie uwzględnia całości lub części żądań i zastrzeżeń stron, z podaniem powodów nieuwzględnienia.

Przepisy ustawowe o środkach prawnych od orzeczeń władz administracyjnych mają zastosowanie do decyzj, wydawanych na zasadzie niniejszego rozporządzenia lub na podstawie rozporządzeń wykonawczych, o ile niniejsze rozporządzenie nie zawiera odmiennych postanowień.

Art. 138. Władza przemysłowa wyższej instancji powinna z urzędu zmienić lub uchylić decyzję niższej władzy przemysłowej, jeżeli będzie stwierdzone że decyzja jest częściowo lub w całości sprzeczna z postanowieniami ustawowemi.

**D. Postępowanie w sprawach karnych.**

Art. 139. Od orzeczenia karnego władzy przemysłowej I instancji można w ciągu 7 dni od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na ręce tej władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi powiatowemu (pokoju), który rozstrzyga przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów obowiązujących w pierwszej instancji sądowej. Wyrok sądu okręgowego, wydany w drugiej instancji, jest prawomocny. Żądanie przekazania sprawy sądowi nie wstrzymuje wykonania kary, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności.

Na obszarze mocy obowiązującej niemieckiej ustawy postępowania karnego z roku 1877 stosuje się przepisy o policyjnych rozporządzeniach karnych.

Art. 140. Celem zabezpieczenia wykonania orzeczeń karnych oraz celem wstrzymania dalszego prowadzenia przemysłu bez uprawnienia albo w sposób, zagrażający w wysokim stopniu życiu lub zdrowiu pracowników, albo też innych osób, władza przemysłowa, wydająca orzeczenie karne, może zarządzić zajęcie towarów i narzędzi, a w wypadkach niecierpiących zwłoki — częściowe lub całkowite wstrzymanie ruchu zakładu przemysłowego.

Zarządzenie wstrzymania ruchu zakładu przemysłowego winno być natychmiast cofnięte, skoro bezpieczeństwo dla życia i zdrowia zostanie zapewnione w sposób zgodny z przepisami ustawowemi.

Przepisy ust. 1 i 2 niniejszego artykułu nie uszczuplają uprawnień ustawowych, przysługujących innym organom władzy.

O ile zajęte towary ulegają łatwo zepsuciu, władza przemysłowa zarządzi ich sprzedaż w drodze przetargu.

Zajęte towary lub kwotę uzyskaną ze sprzedaży (ust. 4) i zajęte narzedzia zwraca się stronie po wykonaniu kary.

## DZIAŁ IX.

## Rzemiosło.

### A. Postanowienia ogólne.

Art. 141. Postanowienia niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie do rzemiosła ze zmianami, wynikającemi z przepisów, zawartych w tym dziale.

Art. 142. Za rzemiosło w rozumieniu niniejszego działu uważa się następujące rodzaje przemysłu, o ile nie są prowadzone, sposobem fabrycznym: bandażownictwo, rękawicznictwo, bednarstwo, białoskórnictwo, blacharstwo, bronzownictwo, mosiężnictwo, ciesielstwo, cukiernictwo, dekarstwo (pokrywanie dachów dachówką, łupkiem), fotografowanie, fryzjerstwo, golarstwo perukarstwo, garbarstwo, grzebieniarstwo, introligarstwo, jubilerstwo i złotnictwo (wyrób towarów ze złota, srebra i drogich kamieni), grawerstwo, kamieniarstwo, kapelusznictwo, kołodziejstwo, koszykarstwo, kotlarstwo, kowalstwo, krawiectwo, kuśnierstwo, kuchmistrzostwo, lakiernictwo, malarstwo, pozłotnictwo, mularstwo, wyrób instrumentów muyzcznych, wyrób szkieł i narzędzi optycznych, piekarstwo, piernikarstwo, pilnikarstwo, powroźnictwo, rymarstwo, siodlarstwo, rzeźbiarstwo, (rzeźbienie w drzewie i kamieniu) rzeźnictwo, wędliniarstwo (masarstwo) rzeźnictwo koni, (wyrąb mięsa końskiego), wyrób wędlin z mięsa końskiego, ślusarstwo, stolarstwo, studniarstwo, szczotkarstwo, szewstwo, cholewkarstwo, szklarstwo, szmuklerstwo, wyrób frendzli, sznurków i taśm do lamowania, wyrób przedmiotów z drucików złotych i srebrnych, przędzarstwo materji ze złota i srebra, sztukatorstwo, tapicerstwo, tokarstwo, zagarmistrzostwo, zduństwo, garncarstwo.

Minister Przemysłu i Handlu może po wysłuchaniu opinji izb przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych zmieniać w drodze rozporządzenia listę rzemiosł, objętą pierwszym ustępem, wyłączając z niej poszczególne rodzaje lub gałęzie rzemiosł, albo uzupełniając ją innemi jeszcze rodzajami lub gałęziami przemysłu i to z ważnością dla całego obszaru Rzeczypospolitej lub dla poszczególnych, województw.

Art. 143. W wypadkach wątpliwych, czy dane przedsiębiorstwo uważać należy za przemysł rzemieślniczy, czy fabryczny, orzeka władza przemysłowa wojewódzka po wysłuchaniu opinji izby przemysłowo-handlowej i izby rzemieślniczych, oraz po zasięgnięciu opinji właściwej izby skarbowej i inspektora pracy danego okręgu.

### B. Dowód uzdolnienia.

Art. 144. Kto rozpoczyna prowadzenie samoistne rzemiosła, winień równocześnie ze zgłoszeniem (art. 7) wykazać przed władzą przemysłową I instancji, że posiada zawodowe uzdolnienie do prowadzenia danego rzemiosła.

Art. 145. Za dowód uzdolnienia zawodowego do samoistnego prowadzenia rzemiosła uważa się: 1. uprawnienie do używania tytułu mistrza (majstra) rzemieślniczego danego rodzaju rzemiosła (art. 158 i 159), albo 2. świadectwo nauki danego rzemiosła, zakończonej złożeniem z pomyślnym wynikiem egzaminu czeladniczego

w połączeniu z świadectwami co najmniej trzyletniej pracy w charakterze czeladnika w danym rodzaju rzemiosła, lub 3 świadectwo złożenia egzaminu przed komisją egzamincyjną dla majstrów wojskowych.

Nadto Minister Przemysłu i Handlu ustali w porozumieniu z właściwymi ministrami w drodze rozporządzenia, w jakiej mierze świadectwa ukończenia szkół technicznych albo egzaminów, złożonych przed władzami egzaminacyjnemi, które ustanowione zostały dla poszczególnych rodzajów przemysłu lub dla stwierdzenia uzdolnienia zawodowego w przedsiębiorstwach państwowych, uważać należy za dowód uzdolnienia zawodowego do prowadzenia przemysłu rzemieślniczego.

W zasadzie absolwenci szkół technicznych i szkół sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego po odpowiedniej praktyce będą uważani za posiadających uzdolnienie zawodowe do prowadzenia przemysłu rzemieślniczego.

Art. 146. Władza przemysłowa wojewódzka może poszczególne osoby zwalniać od obowiązku wykazania uzdolnienia określonego w art. 145, jeżeli dane osoby wykażą w inny wystarczający sposób, że posiadają odpowiedne uzdolnienie zawodowe.

Art. 147. Władza przemysłowa I instancji, w ciągu 30 dni, licząc od dnia zgłoszenia, wyda kartę rzemieślniczą, jeżeli zgłaszający wykazał uzdolnienie zawodowe w myśl postanowień art, 145 lnb 146, w razie zas przeciwnym zabroni mu dalszego prowadzenia rzemiosła, podając motywy.

Kartę rzemieślniczą wydaje w formie wyciągu ze zgłoszenia z podaniem numeru porządkowego, pod którym zostało wpisane do rejestru uprawnień przemysłowych (art. 136).

C. Nauka rzemiosła.

Art. 148. Jeżeli rzemieślnik przyjmuje na naukę uczniów (terminatorów) w liczbie większej, aniżeli odpowiadającej wielkości lub sposobowi prowadzenia przedsiebiorstwa, władza przemysłowa I instancji po porozumieniu z obwodowym inspektorem pracy może zobowiązać go do zmniejszenia liczby uczniów przez rozwiązanie umowy o naukę oraz zabronić mu przyjmowania uczniów ponad oznaczoną liczbę.

Statut cechu może zawierać postanowienia, ile uczniów (terminatorów) można trzymać w stosunku liczebnym do zatrudnionych w tem samem przedsiębiorstwie czeladników.

O ile statut nie zawiera takich postanowień, władza przemysłowa wojewódzka po porozumieniu z okręgowym inspektorem pracy i po wysłuchaniu opinji izby rzemieślniczej może w drodze rozporządzenia ustalić liczbę terminatorów w stosunku do zatrudnionych czeladników.

Art. 149. W przemyśle rzemieślniczym wolno przyjmować na naukę i kierować praktycznem kształceniem terminatorów tylko osobom, które nabyły prawo używania tytułu mistrza (majstra) rzemieślniczego (art. 158 i 159), w okresie zaś trzyletnim po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia także tym osobom pełnoletnim, które: 1. po złożeniu z wynikiem pomyślnym egzaminu na czeladnika pracowały przynajmniej pięć lat w danym rodzaju lub gałęzi rzemiosła lub 2. przynajmniej osiem lat wykonywały samoistne rzemiosło danego rodzaju lub gałęzi.

Naukę rzemiosła (termin) można odbyć także w przedsiębiorstwach fabrycznych danego rodzaju przemysłu pod kierunkiem osób, posiadających kwalifikacje, odpowiadające postanowieniom tego artykułu lub artykułu 150.

Art. 150. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z właściwymi ministrami ustali w drodze rozporządzenia, w jakiej mierze świadectwo szkolne lub egzaminacyjne, uznane na zasadzie postanowień art. 145 jako dowód uzdolnienia zawodowego do prowadzenia rzemiosła, uważać należy także za dowód odpowiedniej kwalifikacji do kierowania praktycznem kształceniem terminatorów.

Art. 151. Na wniosek przemysłowca, w którego przedsiębiorstwie wykonywa się kilka rzemiosł, izba rzemieślnicza może pozwolić na praktyczne kształcenie terminatorów w każdym z tych rzemiosł, jeżeli kierujący kształceniem co do jednego z nich warunkom art. 149 lub 150.

Odpowiadający warunkom art. 149 lub 150 co do pewnego rodzaju przemysłu może kształcić terminatorów także w przemysłach pokrewnych. Jakie przemysły w rozumieniu tego ustępu należy uważać jako pokrewne, ustala izba rzemieślnicza.

Świadectwo ukończenia nauki, które w myśl art. 155 ust. 1 składa się komisji egzaminacyjnej winno dotyczyć tego rzemiosła. co do którego przysługuje pryncypałowi lub jego zastępcy prawo kształcenia terminatorów w myśl art. 149, 150 i artykułu niniejszego.

Art. 152. Czas nauki (termin) winien zasadniczo wynosić trzy lata, a nie może przekraczać lat czterech. Za zgodą władzy przemysłowej wojewódzkiej izba rzemieślnicza może po wysłuchaniu opinji zainteresowanych cechów ustalić czas trwania nauki w poszczególny rzemiosłach i ich gałęziach.

Izba rzemieślnicza może w poszczególnych wypadkach pozwolić uczniowi na zakończenie terminu przed upływem przepisanego czasu nauki.

Art. 153. Terminatorowi należy dać możność poddania się z upływem czasu nauki egzaminowi na czeladnika.

W tym celu izby rzemieślnicze utworzą komisje egzaminacyjne, odpowiadające co do miejsca, liczby i rodzaju rzemiosł rozwojowi rzemiosła w okręgu danej izby.

Każda z tych komisyj składa się z przewodniczącego i przynajmniej dwóch członków.

Przewodniczący komisji egzaminacyjnej winien być zasadniczo mistrz rzemieślniczy (art. 158 i 159) albo osoba z wyższem wykształceniem technicznem, zatrudniona zawodowo jako nauczyciel lub zajmująca stanowisko kierownicze w przedsiębiorstwie przemysłowem.

Jednego z członków komisji egzaminacyjnej należy powołać z grona wykwalifikowanych w danem rzemiośle czeladników, pracujących w okręgu izby. Innych członków komisji powołuje się z pośród rzemieślników, posiadających prawo kształcenia uczniów w danem rzemiośle i zamieszkałych w okręgu izby.

Art. 154. Celem egzaminu jest stwierdzenie, czy terminator nabył biegłości i wprawy w zwykłej pracy odnośnego rzemiosła oraz potrzebne wiadomości co do wartości, nabywania przechowywania i stosowania materjałów. przerabianych w rzemiośle, oraz co do sposobów poznawania ich jakości.

Postępowanie komisji egzaminacyjnej, sposób egzaminowania i taksy egzaminacyjne ustala się regulaminami egzaminacyjnemi, które wydaje izba rzemieślnicza, a zatwierdza władza przemysłowa wojewódzka.

Jeżeli według regulaminu egzamin rozciąga się także na stwierdzenie znajomości prowadzenia ksiąg i rachunkowości kupieckiej, komisja winna uzupełnić się przez powołanie znawcy na członka z prawem głosu.

Koszta egzaminów ponosi izba rzemieślnicza.

Taksy egzaminacyjne przypadają izbie rzemieślniczej.

Art. 155. Podanie o dopuszczenie do egzaminu wnosi terminator lub pomocnik do izby rzemieślniczej. Do podania należy dołączyć świadectwo ukończenia nauki lub też świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki, oraz świadectwo szkolne z ukończenia nauki w publicznej szkole dokształcającej zawodowej albo świadectwo, stwierdzające posiadanie wykształcenia, uznanego przez państwowe władze szkolne za równowartościowe z wykształceniem, jakie daje ukończenie publicznej szkoły dokształcającej zawodowej.

Komisja stwierdza wynik egzaminu na świadectwie nauki, wydając ponadto w razie pomyślnego wyniku świadectwo złożenia egzaminu.

W razie niepomyślnego wyniku egzaminu komisja oznaczy termin, po którego upływie można ponownie poddać się egzaminowi,

Terminator (lub pomocnik). który złożył egzamin z pomyślnym wynikiem, zostaje czeladnikiem.

Art. 156. Uczniowie szkół rzemieślniczo-przemysłowych państwowych lub przez Państwo uznanych zdają egzamin na czeladników przed komisjami egzaminacyjnemi utworzonemi przy każdej z takich szkół; skład komisyj ustalają państwowe władze szkolne. Jednym z członków komisji powinien być przedstawiciel izby rzemieślniczej.

Regulaminy komisyj egzaminacyjnych, określonych w ustępie poprzedzającym, wydaje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz z zainteresowanemi Ministrami. Regulaminy te powinni zawierać między innemi także postanowienia, tyczące się pokrywania kosztów egzaminów i pobierania taks egzaminacyjnych.

Komisja wydaje świadectwo złożenia egzaminu w razie pomyślnego wyniku. W razie niepomyślnego wyniku egzaminu komisja oznaczy termin, po upływie którego uczeń może ponownie poddać się egzaminowi.

Uczeń, który złożył egzamin z pomyślnym wynikiem, zostaje czeladnikiem.

Art. 157. Minister przemysłu i Handlu odpowiednio do miejscowych warunków po wysłuchaniu opinji izby rzemieślniczej może zmieniać w drodze rozporządzenia

przepisy, zawarte w art. 135, 151 i 155, jednak bez obniżania wymagań, określonych w art. 154 ust. 1.

O ile zmiana ma dotyczyć przepisów o szkołach i świadectwach szkolnych. Minister przemysłu i Handlu zarządza ją w porozumieniu z zainteresowanemi ministrami.

### D. Mistrzowie (majstrowie) rzemieślniczy.

Art. 158. Tytuł „mistrz“ lub „majster“ łącznie z nazwą rzemiosła (jak „mistrz krawiecki“, i „majster blacharski“ itp.) ma prawo używać tylko ten rzemieślnik, który złożył egzamin mistrzowski (majsterski) przed komisją egzam.nacyjną, utworzoną przez izbę rzemieślniczą; albo przed komisją egzaminacyjną; utworzoną na zasadzie rozporządzeeie Min. Przem. i Hand. wydanego w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przy szkole rzemieślniczo-przemysłowej, mistrzowskiej (majsterskiej) lub przy innym zakładzi. (instytucji) nadającym się do tego. według swego ustroju i swych urządzeń

Regulamin komisji egzaminów mistrzowskich (majsterskich), utworzonej przez izbę rzemieślniczą, uchwala izba rzemieślnicza przy odpowiedniem zastosowaniu postanowień art. 154 ust. 2, 4 i 5, a zatwierdza władza przemysłowa wojewódzka.

Art. 159. Rzemieślnicy, którzy już na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów uzyskali prawo do tyłułu „mistrz“, „mistrz cechowy“. egzaminowany majster“, zachowują i nadal ten tytuł i mają prawo używac tytułu „mistrz“ lub „majster“ łącznie z nazwą danego rzemiosła.

### E Cechy i związki cechowe.

Art. 160. Prowadzący samoistnie rzemiosło mogą zrzeszać się na zasadzie niniajszego rozporządzenia w wolne cechy tj. w wolne korporacje rzemieślników. Do cechów mają zastosowanie postanowienia art. 69—99 włącznie.

Art. 161. Czeladnicy, zatrudnienia stale w rzemiośle u członków cechu, mają prawo współdziałać w spełnianiu zadań cechu w granicach, zakreślonych niniejszem rozporządzeniem i statutem cechu.

Wybierają oni w tym celu wydział czeladników.

Wydziałowi czeladników zastrzega się w szczególności współudział w regulowaniu szczegółowem nauki w rzemiośle, tudzież w regulowaniu spraw, tyczących się tych urządzeń cechu, do których utrzymania przyczyniają się czeladnicy bądź składkami, bądź współpracą, lub których celem jest niesienie pomocy czeladnikom.

Przy statutowem ustalaniu współudziału w tych sprawach obowiązują następujące zasady:

1. w obradach i głosuwaniu zarządu cechu mają prawo uczestniczyć członkowie wydziału czeladników z pełnem prawem głosu w stosunku 1 do 5 do liczby osób, tworzących skład zarządu cechu;

2. w obradach i głosowaniu zebrania cechu mają prawo uczestniczyć wszyscy członkowie wydziału czeladników z pełnem prawem głosu;

3. w zarządzie urządzeń cechowych, do których utrzymania przyczyniają się czeladnicy składkami, uczestniczą czeladnicy, wybrani przez wydział czeladników w liczbie równej połowie członków zarządu.

Wykonania uchwał zebrania cechu, tyczących się spraw wymienionych w ust. 3, nastąpić może tylko za zgodą wydziału czeladników.

Jeżeli wydział czeladników nie zgadza się, rozstrzyga na wniosek cechu władza nadzorcza.

162. Prawo wybierania członków wydziału czeladników i ich zastępców przysługuje wszystkim czeladnikom, zatrudnionym stale w rzemiośle u członków cechu.

Nie mogą być wybierani na członków wydziału czeladnicy, którzy nie są pełnoletni, którzy skazani zostali za czyny karygodne, pociągające za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego, i to aż do czasu odzyskania zdolności, lub którzy wskutek zarządzenia sądowego są ograniczeni w zawiadywaniu swym majątkiem.

Zebrania wyborcze zwołuje poraz pierwszy starszy cechu, następnie przewodniczący wydziału czeladników lub w razie przeszkody jego zastępca.

Art. 163. Postanowienia co do liczby członków wydziału czeladników i ich zastępców, czasu trwania ich czynności, wyboru ich czynności, wyboru przewodniczącego i jego zastępcy winien zawierać statut, uchwalony przez zgromadzenie czeladników w porozumieniu z zarządem cechu, a zatwierdzony przez Władzę przemysłową wojewódzką.

Liczba członków wydziału czeladników nie może być wyższa od ustalonej statutowo liczby członków zarządu cechu.

W razie zmiejszenia się liczby członków wydziału i ich zastępców wskutek wystąpienia itp. uzupełnia się wydział do czasu nowych wyborów przez kooptację.

Członkowie wydziału czeladników i ich zastępcy zatrzymują swój mandat jeszcze przez trzy miesiące po wystąpieniu z pracy w przedsiębiorstwie członka cechu, jeżeli mieszkają nadal w okręgu cechu i o ile nowe wybory nie nastąpią w krótszym tejminie.

Art. 164. Na wniosek zarządu cechu lub wydziału czeladników mogą odbywać się ich wspólne obrady w sprawach, obchodzących zarówno pracodawców, jak i pracowników.

Art. 165. Dla załatwiania sporów pomiędzy członkami cechu a zatrudnionym u nich czeladnikami, tyczących sie rozpoczęcia, dalszego trwania lub rozwiązania umowy o pracę, świadczeń i pretensyj, wynikłych z umowy o pracę, oraz sporów między czeladnikami, zatrudnionymi u członka cechuw jego przedsiębiorstwie rzemieślniczem, tyczących się wzajemnych pretensyj wynikłych z pracy, której wspólnego wykonania się podjęli — mogą być przy cechach ustanawiane sądy polubowe.

Członkowie cechu wybierają jednego członka sądu polubownego i jego zastępcę z pośród członków cechu, a czeladnicy drugiego członka i jego zastępcę z pośród czeladników. Przewodniczącego i jego zastępcę wybierają członkowie sądu polubownego.

Na członków sądu polubownego lub na przewodniczącego albo na ich zastępców mogą być wybrane tylko osoby, które ukończyły 30 rok życia i mają prawo wybieralności w myśl art. 86 wględnie 162.

Art. 166. Sąd polubowny będzie właściwy do orzekania we wszystkich sporach poddanych przez strony jego orzecznictwu.

Sąd polubowny orzeka w gronie dwóch członków i przewodniczącego. Jeżeli członek sądu polubownego lub przewodniczący nie może z powodu przeszkód wypełnić swoich obowiązków, to w jego miejsce wstępuje jego zastępca.

Orzeczenia zapadają większością głosów. Sposób postępowania przed sądem polubownym określa statut.

Sąd polubowy doręcza wypis swego orzeczenia, opatrzony powodami rozstrzygnięcia, każdej ze stron listem poleconym za pokwitowaniem zwrotnem. Stronom wolno jednak odebrać ten wypis wprost od sądu polubowego za potwierdzeniem odbioru. Wypis ten, podobnie jak oryginał orzeczenia, musi być podpisany przynajmniej przez przewodniczącego i jednego członka sądu polubownego.

Od orzeczenia sądu polubownego nie przysługuje żaden środek prawny. Uchylenia orzeczenia można żądać w trybie, przepisanym ustawami o postępowaniu w sprawach cywilnych spornych, z przyczyn w tychże ustawach przewidziane.

Do przymusowego wykonania orzeczeń stosuje się tryb sądowy, przepisany dla wykonywania orzeczeń sądów polubownych.

Art. 167. Cechy mogą łączyć się w wolne związki cechów. Postanowienia art. 100 do 109 włącznie mają zastosowanie także do związków cechów.

Powysze rozporządzenie ma moc obowiązującą z dniem 16 grudnia 1927 r.

1. Do podania o zatwierdzenie zakładu przemysłowego należy dołączyć **krótki opis lokalu i urządzeń, tudzież** w zależności od rodzaju projektowanego zakładu — **szkic sytuacyjny z rzutem poziomym zakładu.**

2. Do wniosku o udzielenie licencji na przemysł okrężny należy dołączyć:

a) **poświadczenie obywatelstwa polskiego,**

b) **fotografję** o wymiarze conajmniej **6×7 cm** i wykazującą **dobrze podobieństwo.**

Bydgoszcz, dnia 16 stycznia 1928 r.

**Starosta**
w zast.
(—) Dąbrowski.

L. dz. 21541/27 ST. III.

---

20 **OBWIESZCZENIE.**

Zgodnie z przepisami § 2 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rz. P. z dnia 17. VI. 24 r. o obowiązku i sposobie pokrywania wydatków przez związki komunalne (Dz. Ust. Rz. P. nr. 51 poz. 522) tudzież § 53 rozp. Min. Spraw Wewn. z dnia 28. VI. 26 r. (Dz. Ust. Rz. P. nr. 75 poz. 433) wyłożone będzie:

a) projekt dodatkowego budżetu powiatowego na bieżący okres budżetowy,

b) projekt budżetu powiatowego na przyszły okres budżetowy 1928/29,

na przeciąg jednego tygodnia tj. w czasie od 1—7 lutego br., włącznie w biurze Wydziału Powiatowego interesowanym do wglądu.

Bydgoszcz, dnia 23 stycznia 1928 r.

**Przewodniczący Wydziału Powiatowego**
(—) Dr. Bereta.

L. dz. 504 W. P. I.

21

# OGŁOSZENIE.

W miesiącu grudniu 1927 r. otrzymały karty myśliwskie następujące osoby.

| Numer bieżący | Nazwisko i imię | Zawód | Miejsce zamieszkania |
|---|---|---|---|
| 308 | Sałaciński Kazimierz | leśniczy | Jasiniec |
| 309 | Gotowski Zygfried | gajowy | „ |
| 310 | Nehring Maksymiljan | rolnik | Byszewo |
| 311 | Mueller Artur | „ | Samsieczno |
| 312 | Napierała Albert | nauczyciel | Borzenkowo |
| 313 | Buda Józef | rolnik | Dąbrowczyn |
| 314 | Bilitzki Jan | „ | Mąkowarsko |
| 315 | Urbanowski Czesław | „ | Skarbiewo |
| 316 | Rehbein Paweł | „ | Lisiogon |
| 317 | Hinrichsen Hugo | właśc. dóbr | Pauliny |
| 318 | Majewski Antoni | rolnik | Fordon |
| 319 | Duda Franciszek | „ | Borzenkowo |
| 320 | Bosse Henryk | „ | Mirowice |
| 321 | Stoeckman Emil | „ | Wierzchucice |
| 322 | Gehrt Reinhold | „ | Lucim |
| 323 | Friede Gerhard | „ | Pyszczyn |
| 324 | Traue Henryk | „ | Mirowice |
| 325 | Adam Karol | „ | Otorowo |
| 326 | Berendt Robert | „ | Pawłówek |
| 327 | Graetzer Jan | „ | Tryszczyn |
| 328 | Bruck Karol | urzędnik gospodarczy | Trzemiętowo |
| 329 | Hartman Maksymiljan | rolnik | „ |
| 330 | Boetcher | „ | „ |
| 331 | Olszewski Józef | „ | Ugoda |
| 332 | Franke Karol | właśc. ziemski | Gądecz |
| 333 | Hempel Hans | urzędnik gosp. | Kotomierz |
| 334 | Neubert Claus | dzierżawca mająt. | Strzelce-Górne |
| 335 | Krahn Maksymiljan | rolnik | Dąbrowy-Wielkie |
| 336 | Kłoniecki Mikołaj | „ | Osowiec |
| 337 | Rafiński Paweł | kupiec | Fordon |
| 338 | Perlik Alfred | rolnik | Trzeciewiec |
| 339 | Otto Walter | dzierżawca dóbr ryc. | Kotomierz |
| 340 | Mahlzahn Reinhold | rolnik | Wierzchucin |
| 341 | Tański Edmund | kupiec | Prądy |
| 342 | Dr. Szews Józef | lekarz | Koronowo |
| 343 | Rehfeld Paweł | rolnik | Sicienko |
| 344 | Buszkiewicz Leon | administr. | Wojnowo |
| 345 | Dr. Alkiewicz | radca zdrowia | Mochle |
| 346 | Falkental Horst | syn właśc. maj. | Słupowo |
| 347 | Falkental Herman | właśc. dóbr | „ |
| 348 | Dirlam Ulrich | syn właśc. dóbr | Osowiec |
| 349 | Alkiewicz Stanisław | właściciel ziemski | Kasprowo |
| 350 | Tadeusz Janota-Brzoski | | Piotrkówko |
| 351 | Chylewski Józef | rolnik | Aleksandrowo |

Bydgoszcz, dnia 13 stycznia 1928 r.

**Starosta**
w zast.
(—) Dąbrowski.

L. dz. 1/28 ST. III.

22

## OGŁOSZENIE.

### Wykaz jarmarków powiatu bydgoskiego na rok 1928.

| Licz. bież. | Nazwa miejscowości | Data odbycia się jarmarku | | Czas trwania jarmarku | Rodzaj jarmaków |
|---|---|---|---|---|---|
| | | dzień | miesiąc | | |
| 1. | Fordon | 6 | marca | dzień | kramny |
| | | 7 | września | „ | „ |
| | | 6 | listopada | „ | „ |
| 2. | Koronowo | 8 | marca | „ | na konie i bydło |
| | | 12 | kwietnia | „ | „ „ |
| | | 28 | czerwca | „ | „ „ |
| | | 9 | sierpnia | „ | „ „ |
| | | 20 | września | „ | na konie bydło i kramny |
| | | 8 | listopada | „ | na konie i bydło |
| 3. | Nowawieś-Wielka | 23 | lutego | „ | na konie bydło i kramny |
| | | 26 | kwietnia | „ | „ „ „ |
| | | 21 | czerwca | „ | „ „ „ |
| | | 9 | sierpnia | „ | „ „ „ |
| | | 11 | października | „ | „ „ „ |
| | | 30 | grudnia | „ | „ „ „ |
| 4. | Solec-Kujawski | 5 | kwietnia | „ | „ „ „ |
| | | 14 | czerwca | „ | „ „ „ |
| | | 2 | sierpnia | „ | „ „ „ |
| | | 15 | listopada | „ | „ „ „ |

Bydgoszcz, dnia 13 stycznia 1928 r.

Starosta
w zast.
(—) Dąbrowski.

L. dz. 673/28 ST. II.

23 **OGŁOSZENIE PRZETARGU.**

Rejonowe Kierownictwo Intendentury w Grudziądzu ul. Prowiantowa sprzeda w drodze nieograniczonego przetargu publicznego, który odbędzie się dnia 6 lutego 1928 r. w lokalu Rejonowego Kier. Intendentury Grudziądz zbędną dla potrzeb wojska młocarnię wraz z lokomobilą parową. Podany przedmiot znajduje się w Rejonowem Zakładzie Żywn. w Grudziądzu, gdzie go w godzinach urzędowych oglądać można.

Pisemne oferty, sporządzone według przepisowego wzoru w zalakowanych kopertach, opatrzone napisem: „oferta na młocarnię wraz z lokomobilą“ składać należy do Rejonowego Kierownictwa Intendentury w Grudziądzu do dnia 6 lutego 1928 r., w którym to dniu o godzinie 10 rozpocznie się komisyjne otwarcie ofert i rozprawa ofertowa.

Oferty złożone po upływie wskazanego terminu uwzględnione nie będą. Wadjum należy złożyć do Dow. 64 p. p. w Grudziądzu w gotówce lub przed rozpoczęciem przetargu do rąk komisji przetargowej.

Oferty nie odpowiadające powyższym wymogom rozpatrywane nie będą.

Władza wojskowa zastrzega sobie prawo przetargu ustnego, którego termin poda do wiadomości przwodniczący komisji przetargowej, jak również prawo oceny i wyboru złożonych ofert, wreście wstrzymanie wogóle podczas przetargu sprzedaży wymienionych wyżej przedmiotów.

Oferent, któremu zostanie przyznane prawo kupna lokomobili i młocarni winien natychmiast uzupełnić wadjum do wysokości 20 proc. ceny kupna tytułem kaucji umownej.

Wadjum wynosi 3 proc. oferowanej ceny kupna.

Cała kwota, za mający być pobrany przedmiot, a zakupiony przez oferenta winna być wpłacona do Kier. Int. w Grudziądzu przed pobraniem przedmiotu—najpóźniej do dni 14 od dnia potwierdzenia kupna przez komisję przeprowadzającą przetarg,

W razie niewpłacenia w terminie 14 dniowym pełnej ceny kupna, złożone wadjum i kaucja przepada na rzecz Skarbu Państwa a kupujący traci wszelkie prawa nabyte z tytułu kupna jak również nie może roś-

cić sobie żadnych pretensji do Skarbu Państwa, a lokomobila i młocarnia pozostaje własnością wojska.

Kupujący ponosi wszelkie koszta transportowe z miejsca i załadowanie oraz ewent. opłaty skarbowe, a zarząd wojskowy ani Skarb Państwa nie bierze żadnej odpowiedzialności za sprzedany przedmiot.

Wszelkich dodatkowych informacyj udziela Rej. Kierow. Intendentury Grudziądz.

Poza powyższem do niniejszego przetargu obowiązują przepisy o dostawach wojskowych 0—10/22, jako zasady prawne.

W razie różnicy pomiędzy przepisami 0—10/22, a niniejszem wezwaniem decyduje treść tego ostatniego.

Do przetargu ustnego dopuszczeni będą oprócz oferentów, którzy brali udział w przetargu ofertowym, również wszyscy inni reflektanci, którzy zgłoszą chęć przystąpienia do przetargu ustnego i złożą wadjum w określonej wysokości.

W razie odstąpienia od zamiaru kupna przy przyznaniu prawa kupna oferentowi, złożoną gotówkę traktuje się na równi przetargu ofertowego tak samo, co do warunków zapłaty i odbioru.

**Szef Intendentury:** Zachar, pułk. int.

Powyższe podaję do wiadomości.

Bydgoszcz, dnia 19 stycznia 1928 r.

**Starosta**

w. zast. Dąbrowski

L. dz. 714/28 ST. II.

---

24 **OGŁOSZENIE.**

Zarząd Wojewódzki w Poznaniu Polskiego Towarzystwa Opieki na Grobami Bohaterów, składa wszystkim ofiarodawcom serdeczne podziękowanie za datki złożone w czasie zbiórki w dniach 1-go i 2-go listopada 1927 r. na utrzymanie mogił i cmentarzy wojennych naszych poległych bohaterów.

Bydgoszcz, dnia 17 stycznia 1928 r.

**Starosta**

w zast. (—) Dąbrowski.

L. dz. 336/28 ST. III.

---

25 **OGŁOSZENIE.**

Pan Wojewoda w Poznaniu dekretem z dnia 28 sierpnia 1927 r. l. dz. 4690/27 VI (Dzien. Urzędowy Wojew. Nr. 37, poz. 480) zatwierdził jarmarki w powiecie wyrzyskim na rok 1928. jak następuje:

**1. Białośliwie gmina.**

dnia 15 marca 1928 r. na konie bydło i kram.
„ 5 czerwca „ „ „ „ „
„ 18 paździer. „ „ „ „ „
„ 18 grudnia „ „ „ „ „

**2. Łobżenica miasto.**

dnia 10 kwiet. 1928 r. na konie, bydło i kram.
„ 10 lipca „ „ „ „ „
„ 14 sierpnia „ „ „ i bydło.
„ 9 paździer. „ „ „ „ i kram.
„ 18 grudnia „ „ „ „ „

**3. Miasteczko miasto.**

dnia 28 marca 1928 r. na konie, bydło i kram
„ 11 kwiet. „ „ „ „
„ 20 czerwca „ „ „ „
„ 7 września „ „ „ „ i kram.
„ 5 listopada „ „ „ „ „
„ 12 grudnia „ „ „ „

**4. Mrocza miasto.**

dnia 6 marca 1928 r. na konie, bydło i kram.
„ 1 maja „ „ „ „ „
„ 3 lipca „ „ „ „ „
„ 4 września „ „ „ „ „
„ 6 listopada „ „ „ „ „
„ 18 grudnia „ „ „ „ „

**5. Nakło miasto.**

dnia 10 stycznia 1928 r. konie, i bydło.
„ 7 lutego „ „ „ „ i kram.
„ 9 marca „ „ „ „
„ 3 kwietnia „ „ „ „ i kram.
„ 13 lipca „ „ „ „ „
„ 9 paździer. „ „ „ „ „
„ 21 grudnia „ „ „ „ „

**6. Wyrzysk miasto.**

dnia 29 marca 1928 r. na konie, bydło i kram.
„ 24 maja „ „ „ „ „
„ 21 czerwca „ „ „ „ „
„ 6 września „ „ „ „ „
„ 18 paździer. „ „ „ „ „
„ 13 grudnia „ „ „ „ „

**7. Wysoka miasto.**

dnia 9 lutego 1928 r. na konie i bydło.
„ 14 marca „ „ „ „ i kram.
„ 8 maja „ „ „ „
„ 8 sierpnia „ „ „ „
„ 26 września „ „ „ „ i kram.
„ 30 paździer. „ „ „ „
„ 20 grudnia „ „ „ „ i kram.

Wyrzysk, dnia 10 stycznia 1928 r.

**Starosta.**

---

## DZIAŁ NIEURZĘDOWY.



**Drukiem i nakładem Drukarni dla Handlu i Przemysłu Bydgoszcz, ulica Dr. Emila Warmińskiego 13.**
**Za dział nieurzędowy odpowiedzialny A. Mamach w Bydgoszczy**